

Természetes vízmegtartó megoldások

Vízgazdálkodás és klímaváltozás Magyarországon

A vízmegőrzés természetére alapozott módszerei, vagy más néven természetes vízmegtartó megoldások (Natural Water Retention Measures, NWRM) **a víz természetes körforgásán és az egészséges vízi ökoszisztémák működésén alapulnak.** Javítják az élőhelyek, a talaj és a felszín alatti rétegek víztároló képességét, miközben helyreállítják a vizek és a vizes élőhelyek állapotát. **Az NWRM megoldások a településfejlesztés innovatív eszközeinek is tekinthetők,** ugyanis a fenntartható fejlődés célkitűzéseivel összhangban kezelik a klímaváltozás okozta komplex kihívásokat.

Főbb jellemzők:

"Sok kicsi sokra megy"

Jellemzően több kisléptékű, egymásra épülő beavatkozások, amelyek komplex rendszerként jól tudnak működni.

Költséghatékony

A hagyományos szürke infrastrukturális megoldásokhoz képest alacsonyabb a beruházási költsége.

Természetközeli

Segíti a biológiai sokféleség megőrzését, az őshonos növény- és állatvilágot. Javítja a mikroklimát, táplálja a növényzetet, üde zöld környezetet biztosít.

Védelem a településnek

Számos esetben hozzájárul az adott település vízkockázatainak csökkentéséhez (pl. lefolyássláttó rönkgátrendszer).

Zöldebb környezet

Települési zöldterületet hoz létre, ami alkalmas pihenésre, aktív kikapcsolódásra. Emellett közösség-összetartó erővel is bír.

Vonzóbb településkép

Olyan településrésznek adhat új értelmet, hasznos funkciót, amely korábban használaton kívüli, elhanyagolt terület volt.

LIFE20 CCA/HU/001604

Elérhetőségek:

+36 1/550-1535
life@bm.gov.hu
<https://lifelogos4waters.bm.hu>

A projekt az Európai Unió LIFE programjának támogatásával, valamint a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért

Innovatív vízgazdálkodási módszerek integrált gyakorlati alkalmazása vízgyűjtő szinten önkormányzati koordinációval

A projekt időtartama: 2021. október 1. – 2025. szeptember 30.

Magyarországon az elmúlt 250 évben a vízgazdálkodás a folyószabályozásra, a vizes élőhelyek lecsapolására, az árvízvédelmi gátak és nagyméretű szürke infrastruktúra építésére, a mezőgazdasági területek belvítől való védelmére, valamint az öntözés fejlesztésére összpontosított.

Ennek eredményeként **a vízmérleg negatív:** évente átlagosan 7 km³-rel több víz hagyja el Magyarországot, mint amennyi a folyókra beérkezik. Ugyanakkor **az ország nagy része aszálynak kitett terület,** a potenciális párolgás meghaladja az éves csapadékmennyiség mértékét, az ország egyes részein a talajvízszint süllyedése tapasztalható.

Egyre inkább sürgető, hogy a víz elvezetése helyett a víz visszatartásán alapuló vízgazdálkodásra álljunk át, amely segít kiegyenlíteni az éghajlatváltozás következtében egyre gyakoribbá váló extrém csapadékos és szélsőségesen száraz időszakok negatív hatásait. Ennek elősegítéséhez kíván hozzájárulni a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt is.

A 4 éves projekt során **komplex természetes vízmegtartó megoldásokat valósítunk meg önkormányzatok közti együttműködéssel** két különböző mintaterületen: síkvidéki és dombvidéki adottságú tájakon. A természetes vízvisszatartó megoldások integrált vízgyűjtő szintű megvalósítása erősíti a helyi és regionális ellenálló képességet az éghajlatváltozás hatásaival szemben és javítja a környezeti állapotot.

Dombvidéki minta-vízgyűjtő együttműködő önkormányzatai:

- Püspökszilágy
- Püspökhatvan
- Galgagyörk
- Rád
- Kislémedi
- Vácduka
- Kosd
- Váckisújfalu
- Penc

Síkvidéki minta-vízgyűjtő együttműködő önkormányzatai:

- Bátya
- Foktő
- Drágszél
- Kalocsa
- Dusnok

Tevékenységek

- ◆ Klímaalkalmazkodási célú pályázatok önkormányzatoknak
- ◆ Komplex természetes vízmegtartó megoldások megvalósítása két vízgyűjtő területen
- ◆ Jó gyakorlatok gyűjtése és megosztása
- ◆ Helyi Bemutatóközpontok létrehozása a két mintaterületen
- ◆ Kormányjelentés összeállítása

Eredmények

- ◆ ~20 kisléptékű NWRM kialakítása
- ◆ ~39 ezer m³ vízmegtartó képesség növekedés
- ◆ 15 önkormányzati miniprojekt támogatása
- ◆ Szakmai koncepció 5 nyertes vízgyűjtőre

**Természetes
vízmegtartó
megoldások
(NWRM)
alkalmazásának
elterjedése**

Tevékenységek

- ◆ Önkormányzati döntéstámogató rendszerek, eszközök és tudásanyag összegyűjtése
- ◆ Forráslelvási képességek és hozzáférés fejlesztése
- ◆ Tematikus klíma workshopok
- ◆ Többszintű kormányzati modell

Eredmények

- ◆ Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform
- ◆ Módszertani útmutatók és segédletek
- ◆ Helyi klímasérülékenység csökkenése

**Klímakormányzás
fejlesztésének
elősegítése helyi
és regionális szinten**

Tevékenységek

- ◆ Részvételi döntéshozatalra alapozott Vízgyűjtő Érdekegyeztető Fórumok felállítása
- ◆ A vízgyűjtő együttműködés jó gyakorlatainak megosztása
- ◆ Vízgyűjtő szintű Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv és Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv készítése
- ◆ Önkéntes program a két mintavízgyűjtőn

Eredmények

- ◆ 14 önkormányzat együttműködése két vízgyűjtőterületen
- ◆ ~36 ezer érintett lakos
- ◆ Új csatlakozók a Polgármesterek Klíma és Energiaügyi Szövetségéhez

**Vízgyűjtő szintű
önkormányzati
és érdekelti
együttműködés**

Tevékenységek

- ◆ Szakterületek közti párbeszéd elősegítése
- ◆ Nyári egyetemek és nemzetközi konferencia
- ◆ Képzésfejlesztés több szakterület számára
- ◆ Nemzetközi tanulmányutak és kapcsolatépítés
- ◆ Érintett szakterületeket összefogó Integrált Támogató Tanács segíti a projektet

Eredmények

- ◆ Módszertan az Integrált Települési Vízgazdálkodási tervek végrehajtásához
- ◆ Képzési anyagok a vízmegtartó vízgazdálkodásról

**Érintett ágazatok
tudásbővítése,
érzékenyítése**

Tevékenységek

- ◆ Környezeti nevelési program
- ◆ Országos tudás- és tapasztalatmegosztó rendezvénysorozatok
- ◆ Rövidfilmek, animációs film
- ◆ Közösségi médiakampány és nyereményjáték

Eredmények

- ◆ 40+ projekt rendezvény
- ◆ Informatív honlap

**Országos szintű
lakossági
szemléletformálás,
tájékoztatás**